

Vergaderjaar 2023–2024

35 604

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de tijdelijke verlenging van de bevoegdheid om biometrische gegevens van vreemdelingen af te nemen en te verwerken

I

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 maart 2024

Zoals u is toegezegd¹, ontvangt u hierbij de tweede conceptrapportage inzake de onregelmatigheden die door toepassing van de Wbvk zijn ontdekt. Deze rapportage heeft enige vertraging opgelopen vanwege een aantal uitzoekpunten die laat in het proces naar boven kwamen. Voordat ik op cijfers inga, wil ik een nadere uitleg geven over de registratie.

Voor de conceptrapportage is gebruik gemaakt van bestaande voorzieningen van ketenpartners en van de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV), het centrale vreemdelingen administratiesysteem in de migratieketen dat door alle ketenpartners wordt gebruikt. De kracht van het inzetten van biometrie bij het eenduidig vaststellen van de identiteit van vreemdelingen reikt verder dan alleen het faciliteren van primaire processen in de uitvoering. Het biedt tevens een onontbeerlijk middel ter preventie van identiteitsfraude.

Een eerder gesignaleerde zorg vanuit uw Kamer was in hoeverre in de conceptrapportage de geregistreerde onregelmatigheden herleidbaar zouden zijn tot individuele vreemdelingen. Voor de conceptrapportage is deze herleidbaarheid niet strikt noodzakelijk. Dit is mede ingegeven door de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) waarin staat dat de verwerking van persoonsgegevens beperkt moet zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (minimale gegevensverwerking). Om dubbele geregistreerde onregelmatigheden te voorkomen, worden uitsluitend V-nummers vergeleken. Op deze manier blijven vreemdelingen zelf buiten beschouwing, waardoor wordt voldaan aan de geldende privacy voorschriften en de vergelijking geen nadelige gevolgen heeft voor de betrokken vreemdelingen.

¹ TK 2020–2021, 35 604, nr. 7, pag. 15.

Categorieën onregelmatigheden

Er zullen drie categorieën onregelmatigheden worden gerapporteerd, namelijk:

- Signalen van mogelijk(e) identiteitsfraude en misbruik² (onder te verdelen in subcategorieën).
- Administratieve onregelmatigheden (onopzettelijke functionele onregelmatigheden).
- Overige onregelmatigheden; deze moeten nog nader worden uitgezocht.

Vorm van registratie

Om een beeld te krijgen van de aantallen en typen afwijkingen is een specifiek logboek gecreëerd binnen de BVV.³ Dit logboek houdt de reacties van het systeem (de BVV) op de registratie en verificatie van vingerafdrukken bij, zodat deze na de analyse gecategoriseerd kunnen worden. Het voor de analyse gebruikte logboek in de BVV bestrijkt het jaar 2022. De volgende, tevens derde conceptrapportage inzake de onregelmatigheden over het jaar 2023 wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2024.

Uitkomsten conceptrapportage BVV:

• Administratieve onregelmatigheden	:	379
• Overige/nader te onderzoeken	:	88
• Signalen van mogelijke ID-fraude	:	31

Het Handhavingsinformatieknooppunt (HIK) van de IND heeft een conceptrapportage inzake onregelmatigheden over 2022 opgeleverd, die gegevens bevat over onregelmatigheden en mogelijke fraude op het gebied van de identiteit ten behoeve van de evaluatie van de Wbvk. Het HIK ontvangt deze gegevens niet alleen van de IND maar van alle relevante ketenpartners, zoals het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nationale Politie.

Uitkomsten conceptrapportage HIK:

• Signalen mogelijke ID-fraude	:	259
◦ Schengen Informatiesysteem (SIS II)		(256)
◦ IND-loketten		(2)
◦ Voorziening Identiteitsvaststelling vreemdeling in het buitenland (VIB)		(1)

Zoals eerder aangegeven, is het vanwege het ontbreken van een nulmeting vóór de inwerkingtreding van de Wbvk op 1 maart 2014, niet goed mogelijk om aan bovenstaande cijfers een conclusie te verbinden wat betreft de doelmatigheid van de wet⁴. De komende jaren zal gemonitord worden of er trendmatige ontwikkelingen zichtbaar zijn. Het is aan de Ketenpartners om gevolgen te verbinden aan de constatering van een onregelmatigheid; zo kan een machtiging tot voorlopig verblijf of een verblijfsvergunning worden geweigerd, of kan de administratie worden aangepast.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg

² Pas na een rechterlijke uitspraak is vastgesteld of er daadwerkelijk ID-fraude gepleegd is.

³ Een logboek betreft een geautomatiseerde registratie van gegevens, bedoeld om bij te houden welke gebeurtenissen/handelingen binnen een systeem hebben plaats gevonden.

⁴ TK 2019–2020, 33 192, nr. 18, pag. 2.